

Kirsty Williams AS/MS
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA/KW/2542/20
Lynne Neagle AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Senedd Cymru

24 Awst 2020

Annwyl Lynne,

Diolch am eich gohebiaeth ddyddiedig 3 Awst yn gofyn am ragor o wybodaeth ar faterion o fewn fy mhortffolio yn dilyn fy ymddangosiad gerbron eich Pwyllgor fis diwethaf. Yn sgil yr amrywiaeth o faterion a restrwyd, rwyf wedi ymateb dan y penawdau canlynol er hwylustod i chi.

Hawliau plant

Rydym wedi ymgymryd â nifer o weithgareddau i sicrhau bod Hawliau Plant a Phobl Ifanc, fel y nodwyd yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP), yn parhau i fod wrth galon holl benderfyniadau Llywodraeth Cymru a thrwy gydol yr argyfwng Covid-19 hwn.

Rydym wedi bod yn ymwybodol o anawsterau wrth ymgysylltu â phlant a phobl ifanc ynghylch penderfyniadau sydd wedi effeithio arnynt drwy gydol y pandemig. Er mwyn mynd i'r afael â hyn, ni oedd y Llywodraeth gyntaf yn y DU i ofyn i blant a phobl ifanc am eu profiadau yn ystod pandemig Covid-19. Mae plant a phobl ifanc wedi rhoi eu barn i ni am amrywiol faterion gan gynnwys:

- eu hiechyd a'u lles meddyliol
- eu haddysg a'u dysgu
- effaith y cyfnod clo ar agweddau cymdeithasol eu bywydau; chwarae yn ystod y cyfnod clo a manteision y cyfnod clo.

Ymatebodd 23,700 o blant a phobl ifanc i'r arolwg '[Coronafeirws a fi](#)', a gafodd ei gyflawni ar ein rhan gan Gomisiynydd Plant Cymru mewn partneriaeth â Plant yng Nghymru a'r Senedd leuenctid. Bu plant a phobl ifanc hefyd yn rhan o'r broses o gyd-gynhyrchu'r arolwg.

Mae'r arolwg eisoes wedi darparu cyfoeth o ddata am yr hyn sy'n bwysig i blant a phobl ifanc, ac mae'n parhau i fod yn ffynhonnell werthfawr o wybodaeth i dimau polisi penodol o fewn Llywodraeth Cymru. Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio canlyniadau'r arolwg i

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

sicrhau bod hawliau a barn plant yn cael eu hystyried wrth wneud penderfyniadau. Roedd pob cwestiwn yn yr arolwg yn gysylltiedig ag Erthyglau penodol yn y CCUHP. Cyhoeddwyd y canfyddiadau cychwynnol ar 8 Mehefin 2020. Bydd swyddfa'r Comisiynydd Plant yn darparu rhagor o sesiynau briffio ar themâu penodol ym mis Medi.

Rydym wedi ystyried yn ofalus sut rydym yn cyfathrebu'n uniongyrchol yn ystod y pandemig. Rwyf wedi parhau i drafod gyda phlant a phobl ifanc drwy gynnal sesiynau holi ac ateb #HoliKirsty ar y cyfryngau cymdeithasol yn ogystal â chynnal cynhadledd i'r wasg benodol ar 24 Mehefin. Mae'r Prif Weinidog hefyd wedi bod yn trafod gyda'r Senedd leuenctid yn ogystal â negeseuon rheolaidd gan y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Yn ystod y pandemig rydym wedi rhoi mwy o gyfle i Gomisiynydd Plant Cymru siarad â Gweinidogion a swyddogion. Mae'r Comisiynydd wedi bod yn cyfarfod â'r Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn wythnosol ac wedi cyfarfod yn rheolaidd gydag uwch swyddogion ar draws Llywodraeth Cymru.

Mae Comisiynydd Plant Cymru hefyd wedi cynnig cymorth ei thîm i roi cyngor ar Asesiadau Effaith Integredig ac Asesiadau o'r Effaith ar Hawliau Plant. Rhannwyd y cynnig hwn o gymorth ar draws y sefydliad, ac mae ei swyddfa wedi helpu gyda nifer o Asesiadau Effaith Integredig ac Asesiadau o'r Effaith ar Hawliau Plant drwy gydol y pandemig.

Ysgolion Cymru

Fel rhan o'n Canllawiau Gweithredol ar gyfer ysgolion a lleoliadau o dymor yr hydref ymlaen, amlinellwyd y ffactorau sydd wedi newid ers dechrau'r cyfnod clo a'r angen cynyddol i sicrhau bod modd i blant a phobl ifanc gael mynediad at addysg. Rydym yn gwybod bod cyffredinrwydd Covid-19 yn is, mae ein system Profi, Orlhain, Diogelu ar waith, ac rydym wedi dweud yn glir pa fesurau sydd angen eu gosod yn eu lle i greu amgylchedd ddiogel mewn ysgolion. Rydym hefyd yn gwybod bod y risg i blant fynd yn ddifrifol wael yn sgil COVID-19 yn isel iawn. Ar 9 Gorffennaf, cyhoeddais y byddai pob dysgwr yn dychwelyd i'r ysgol yn nhymor yr hydref; roedd y penderfyniad hwn yn ystyried gwaith Grŵp Cynghori Technegol Cymru a oedd yn argymhell y dylai ysgolion "gynllunio i agor ym mis Medi gyda 100% o'r disgyblion yn gorfforol bresennol ar safleoedd ysgolion, cyn belled â bod lefelau COVID-19 yn parhau i ostwng yn gyson yn y gymuned."

Mae Adran 8 o'n Canllawiau Gweithredol yn rhoi cyngor ar reoli achosion wedi'u cadarnhau o COVID-19 ymysg cymuned yr ysgol. Mae hyn yn cynnwys dolen at Nodyn Cyngor Gweithredol ar Iechyd y Cyhoedd a baratowyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer Llywodraeth Cymru ynghylch ymchwilio a rheoli clystyrau ac achosion o COVID-19 mewn lleoliadau addysg a gofal plant. Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn parhau i adolygu'r cyngor hwn; cafodd ei ddiweddarau ddiwethaf ar 30 Gorffennaf, a disgwylir ei adolygu nesaf ar 26 Awst. Rydym hefyd wedi dweud yn glir yn ein Canllawiau Gweithredol y bydd angen i bob ysgol gynllunio ar gyfer y posibilrwydd o gyfyngiadau ar symudiadau yn lleol, a sut y byddant yn sicrhau bod addysg yn parhau o fewn fframwaith ehangach o gyfyngiadau lleol.

Wrth i ni symud ymlaen at fis Medi, byddwn yn datgan yn glir ein bod yn disgwyl i ysgolion wneud popeth o fewn eu gallu i sicrhau parhad dysgu os bydd unrhyw darfu yn y dyfodol. Bydd disgwyl iddynt osod yn eu cynlluniau beth yw hawliau dysgwyr o ran oriau cyswllt a chymorth, nodi pa mor aml y bydd sesiynau dysgu ac addysgu yn cael eu cynnal, ac am ba hyd, a dweud faint o amser y disgwylir i ddisgyblion ei dreulio yn astudio'n annibynnol. Wrth ochr hyn, bydd disgwyl iddynt amlinellu'r cwricwlwm fydd ar gael i ddysgwyr sy'n cymryd rhan yn y rhaglen *Recrwtio, Adfer a Chodi Safonau* a'r cwricwlwm cyffredinol sydd ar gael i'r holl ddysgwyr os bydd amharu ar weithrediad arferol.

Ym mis Mai, fe gofiwch i ni gyhoeddi Fframwaith Penderfyniadau er mwyn helpu i gynyddu gweithrediadau ysgolion a lleoliadau gofal plant. Roedd y fframwaith hwnnw yn gosod ein profion a'r materion yr ydym yn eu hystyried. Rwyf wedi gofyn i'm swyddogion ddatblygu rhywbeth tebyg ar gyfer yr hyn fydd yn digwydd os bydd angen cyfyngu ar weithrediadau; eto bydd hyn yn dweud yn glir bod rhaid i ysgolion a lleoliadau gael cynlluniau eu hunain yn eu lle i'w galluogi i ymateb os bydd achosion yn codi neu gyfyngiadau ar symud (boed hynny'n lleol neu'n genedlaethol). Bydd y Fframwaith hefyd yn dweud yn glir ei bod yn bwysig cadw ysgolion a lleoliadau ar agor, ac fe fydd yn cydnabod na fydd un dull gweithredu unigol yn addas i bawb. Gan ystyried y cyngor meddygol a gwyddonol, a chydbwyso hyn gyda'r angen i ystyried y niwed i'n plant a'n pobl ifanc o beidio â bod yn yr ysgol, rwy'n credu'n gryf y dylai unrhyw gyfyngiadau symud ar leoliadau addysg gael eu hystyried fel y cam olaf un.

Bydd y gwaith hwn yn adeiladu ar Gynllun Rheoli'r Coronafeirws Cymru a gyhoeddwyd ar 18 Awst, sy'n nodi'r systemau presennol sydd wedi'u llunio i atal lledaeniad y feirws, yn ogystal â'r systemau newydd rydym wedi'u gosod i ymateb yn sydyn i achosion newydd ar lefel leol.

Cwricwlwm

Ym mis Gorffennaf cyhoeddais [ganllawiau](#) ar ddysgu mewn ysgolion a lleoliadau o dymor yr hydref i roi cyfres gyffredin o flaenoriaethau ar gyfer dysgu i ysgolion a phartneriaid, waeth beth fo lefel y gweithrediadau mewn ymateb i COVID-19. Roedd y canllawiau hyn yn amlinellu cynlluniau i gyhoeddi penderfyniad terfynol cyn diwedd cyfnod Toriad yr Haf, ac felly caiff canllawiau atodol eu rhoi i ysgolion a lleoliadau cyn dechrau tymor yr hydref er mwyn rhoi mwy o eglurder ynghylch pa ystyriaethau sy'n angenrheidiol a pha gamau y dylid eu cymryd.

Addysg Heblaw yn yr Ysgol (EOTAS)

Mae EOTAS yn rhan integredig o'r continwmm o ddarpariaeth addysg a gynigir yng Nghymru. Rwyf wedi ymrwmo o hyd i greu system addysg wirioneddol gynhwysol yng Nghymru ac i sicrhau bod pob dysgwr yn cael cymorth i gael addysg ragorol. Rwy'n falch ein bod yn gallu cynnig darpariaeth addysgol amgen y gellir ei theilwra i ddiwallu anghenion ein dysgwyr, i feithrin ac annog hunanhyder ac i sicrhau bod y dysgwyr hyn yn cael pob cyfle i gyflawni eu potensial.

Rwy'n cydnabod yr anawsterau sylweddol sy'n wynebu awdurdodau lleol, ysgolion a lleoliadau wrth ddarparu gwasanaethau a chyflawni eu dyletswyddau statudol ar gyfer dysgwyr EOTAS yn ystod y cyfnod clo.

Mae natur y ddarpariaeth EOTAS yn amrywiol ac mae'n cynnwys addysg academaidd a galwedigaethol. I'r dysgwyr EOTAS hynny sy'n ymwneud ag addysg alwedigaethol, mae'n bosibl bod parhad dysgu yn ystod y cyfnod clo wedi bod yn gyfyngedig. O ganlyniad, mae'n debygol bod mwy o amharu sylweddol wedi bod ar addysg rhai dysgwyr EOTAS na'u cyfoedion.

Ym mis Medi, pan fydd lleoliadau'n dychwelyd i weithredu'n llawn, rwy'n disgwyl i awdurdodau lleol weithio gyda darparwyr i roi blaenoriaeth i sicrhau bod cynlluniau'n cael eu rhoi ar waith i bob dysgwr EOTAS ailddechrau eu haddysg.

Ar 17 Awst, cyhoeddwyd [Canllawiau ar gyfer cefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed a dan anfantais](#). Mae'r canllawiau hyn yn ategu'r Canllawiau Gweithredol ar gyfer Ysgolion a Lleoliadau o Dymor yr Hydref a'r Canllawiau ar Ddysgu mewn Ysgolion a Lleoliadau o Dymor yr Hydref

ac yn rhoi cyngor penodol i ddysgwyr agored i niwed a dysgwyr difreintiedig, gan gynnwys dysgwyr EOTAS.

Mae'r canllawiau'n ymdrin ag amrywiaeth o sefyllfaoedd ac yn nodi disgwyliadau ar gyfer awdurdodau lleol, ysgolion a lleoliadau. Yn ogystal â disgwyliadau ynghylch cynllunio ar gyfer ailgydio dysgwyr sy'n agored i niwed a dysgwyr difreintiedig yn eu haddysg o fis Medi ymlaen, mae'r canllawiau'n dweud yn glir y dylid gwneud cynlluniau wrth gefn i baratoi ar gyfer tarfu pellach posibl ar addysg pe bai ton arall o'r feirws yn y dyfodol. Bydd hyn yn arbennig o bwysig i ddysgwyr EOTAS sy'n ymwneud â dysgu galwedigaethol, nad oes modd ei addasu yn hawdd o bosib i fodolau dysgu o bell neu fodolau dysgu cyfunol.

Mae'r canllawiau'n dweud yn glir y dylai cynlluniau a chymorth fod yn seiliedig ar anghenion dysgwyr unigol, gan ystyried yr effaith y mae cau ysgolion a lleoliadau wedi'i chael ar les dysgwyr a dysgu ehangach dysgwyr. Mae hefyd yn darparu gwybodaeth am bryder, materion iechyd meddwl ac ymddygiad heriol, a all fod yn arbennig o berthnasol yng nghydestun cefnogi dysgwyr EOTAS i ail-integreiddio ac ailgydio yn eu dysgu.

Profi, Orlhain, Diogelu

Drwy gydol y pandemig rwyf wedi cael trafodaethau rheolaidd gyda'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol am amrywiaeth o faterion sy'n gysylltiedig â gweithrediad ysgolion a'r mesurau y mae angen eu rhoi ar waith i leihau'r risg o drosglwyddo. Mae hyn wedi cynnwys yr angen am system Profi, Orlhain, Diogelu effeithiol i helpu ysgolion i ddychwelyd mor ddiogel â phosibl. Rydym yn hyderus bod y system Profi, Orlhain, Diogelu yn gweithio ar lefel effeithiol. Mae ein swyddogion mewn cysylltiad rheolaidd i sicrhau ei fod yn parhau i chwarae rhan hollbwysig yn ein system o reolaethau er mwyn helpu i atal trosglwyddo yn y gymuned ehangach ac o fewn ysgolion.

Cyhoeddir data ar berfformiad olrhain cysylltiadau bob wythnos. Mae'r data diweddaraf yn dangos, rhwng 9 Awst a 15 Awst, o blith yr 100 achos positif a oedd yn gymwys i'w holrhain, cysylltwyd â 93 (93%) a gofynnwyd iddynt roi manylion am eu cysylltiadau diweddar. O blith y 292 o gysylltiadau agos a oedd yn gymwys i'w holrhain, llwyddwyd i gysylltu â 258 (88%) a'u cynghori'n briodol neu ddatrys eu hachos fel arall. Ers 21 Mehefin, o blith y 1,101 o achosion positif a oedd yn gymwys i'w holrhain, llwyddwyd i gael gysylltu â 993 (90%) a gofynnwyd iddynt roi manylion am eu cysylltiadau diweddar. O blith y 3,176 o gysylltiadau agos a oedd yn gymwys i'w holrhain, llwyddwyd i gysylltu â 2,868 (90%) a'u cynghori'n briodol neu ddatrys eu hachos fel arall.

Cyn bo hir, byddwn yn darparu gwybodaeth fanylach am yr amser a gymerir i olrhain cysylltiadau. Gellir gweld data ar berfformiad olrhain cysylltiadau yma <https://llyw.cymru/profi-olrhain-diogelu-olrhain-cysylltiadau-ar-gyfer-coronafeirws-covid-19-hyd-8-awst-2020>

Ym mis Gorffennaf cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru ganllawiau i Fyrddau Iechyd Lleol a Chyfarwyddwyr Addysg ar sut y dylid ymdrin ag achosion positif o Covid-19 mewn perthynas ag ysgolion, gan gynnwys drwy ddefnyddio profion cyflym yn ôl yr angen i sicrhau ymateb cyflym ac effeithiol i fynd i'r afael ag unrhyw glystyrau neu ddigwyddiadau posibl. Ceir copïau o'r canllawiau hyn yn **Atodiad 1 a 2**.

Addysg Uwch

Rwy'n cydnabod bod unrhyw amcanestyniadau am sefyllfa ariannol prifysgolion yn y flwyddyn academaidd nesaf wedi bod yn destun ansicrwydd enfawr hyd yma. Mae'r cyllid ychwanegol a gyhoeddwyd ar gyfer addysg uwch yn adlewyrchu barn gweinidogion gan ystyried cyfyngiadau cyllidebol Llywodraeth Cymru ac anghenion uniongyrchol y sector cyn i'r cylch recriwtio myfyrwyr ddod i ben. Fel yr ydym wedi dweud o'r blaen, byddwn yn ystyried y sefyllfa a'r anghenion eto yn yr hydref, er mwyn parhau â'n cefnogaeth i'r adferiad economaidd a chymdeithasol yn dilyn COVID-19.

Er mwyn helpu gyda mater caledi myfyrwyr, bydd CCAUC yn ymgynghori â'r sector i benderfynu sut i ddyrannu'r cyllid ychwanegol ar draws sefydliadau addysg uwch, gan ystyried y cymorth y mae sefydliadau unigol eisoes yn ei ddarparu. Bydd hyn yn sicrhau bod y cyllid yn cael ei ddsbarthu lle mae ei angen fwyaf.

Mae gan bob prifysgol yng Nghymru gronfeydd caledi ar waith ar gyfer myfyrwyr sydd mewn trafferthion ariannol a bydd gwybodaeth am gymorth i fyfyrwyr, gan gynnwys myfyrwyr rhan-amser, myfyrwyr rhyngwladol, gofalwyr, myfyrwyr sydd wedi ymddieithrio wrth eu teuluoedd, myfyrwyr sydd wedi bod mewn gofal ac ati, yn cael ei ddarparu ar eu gwefannau a'u hyrwyddo drwy amrywiaeth o sianelau. Sefydlir cronfeydd caledi ar gyfer myfyrwyr israddedig a TAR llawn amser gan ddefnyddio incwm ffioedd dysgu.

Bob blwyddyn, mae pob prifysgol yn rhagweld mewn Cynlluniau Ffioedd a Mynediad faint o'r incwm ffioedd dysgu y byddant yn ei fuddsoddi mewn cronfeydd caledi. Dim ond un elfen yw cronfeydd caledi o'r cymorth ariannol, gan gynnwys gwybodaeth a chynghor ariannol, y mae sefydliadau'n ei ddarparu i fyfyrwyr. Mae prifysgolion yn cyhoeddi cyfanswm eu buddsoddiad mewn cymorth i fyfyrwyr yn y cynllun Ffioedd a Mynediad. Mae cynlluniau Ffioedd a Mynediad yn ymwneud ag incwm ffioedd llawn amser a myfyrwyr llawn-amser yn unig. Gall sefydliadau a reoleiddir hefyd weinyddu cymorth ychwanegol i fyfyrwyr drwy ddulliau eraill.

O ran ystyried cymorth ariannol pellach yn yr hydref, byddwn yn edrych ar anghenion y sector addysg uwch ochr yn ochr â'r pwysau o gyfeiriadau niferus ar gyllideb Llywodraeth Cymru. Byddwn yn gweithredu'n hyblyg yn hytrach na gosod meini prawf cadarn gyfer ystyried cyllid pellach, a byddwn yn gwneud hynny ar ôl cydweithio'n agos â CCAUC ac arweinwyr y sector i ddeall y sefyllfa ariannol sy'n wynebu'r sector wrth iddo ddatblygu.

Er mwyn cynorthwyo sefydliadau addysg uwch ac addysg bellach yn ystod y pandemig, yn ogystal â'r Gronfa Fuddsoddi ac Adfer gwerth £27m, ddarparwyd £4.5m arall i CCAUC i gefnogi cyflogadwyedd a datblygu sgiliau: £3m i gefnogi'r gwaith o ddarparu Prentisiaethau Gradd yng Nghymru ac £1.5m i ddarparu cymorth ychwanegol i Go Wales, sy'n canolbwyntio ar fyfyrwyr sydd wedi graddio yn ystod y pandemig.

Addysg Bellach

Yn ddiweddar, cyhoeddais nifer o fesurau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i sicrhau bod dysgwyr ôl-16 yn cael y parhad dysgu gorau posibl yn dilyn y tarfu a achoswyd gan y pandemig Covid-19. Mae'r arian ychwanegol hwn ar gael i sicrhau yr eir i'r afael â'r pwysau uniongyrchol a wynebir gan sefydliadau addysg bellach ac mae'n cynnwys:

- Dros £15 miliwn o 'gyllid dal i fyny' yn cael ei ddarparu ar gyfer dysgwyr sy'n dechrau neu'n parhau â'u cwrs Safon Uwch neu alwedigaethol mewn coleg Addysg Bellach neu chweched dosbarth.
- Hyd at £5m i gefnogi dysgwyr galwedigaethol i ddychwelyd i'r coleg i'w helpu i ennill eu cymwysterau trwydded i ymarfer, heb orfod ail-eistedd y flwyddyn gyfan.
- 3.2m yn ychwanegol i ddarparu offer digidol fel gliniaduron ar gyfer dysgwyr Ôl-16. Mae o leiaf £2.15 miliwn o'r cyllid hwn wedi'i glustnodi ar gyfer Addysg Bellach.
- £466k ychwanegol i gefnogi myfyrwyr sydd wedi bod yn ymgymryd â rhaglenni Sgiliau Byw'n Annibynnol, i'w galluogi i gwblhau eu cyfnod pontio o'r coleg i gyflogaeth ac annibyniaeth.
- £480k ychwanegol i ganiatáu £40k ychwanegol fesul coleg, rhwng mis Medi 2020 a mis Mawrth 2021, i ehangu capasiti'r ganolfan gyflogaeth.
- £3.5m yn ychwanegol ar gyfer darpariaeth y Cyfrif Dysgu Personol
- Cyllid ychwanegol o hyd at £1.7m i gynnig dewisiadau amgen i Brydau Ysgol am Ddim i ddysgwyr Addysg Bellach.
- £3.5m yn ychwanegol i gyfrannu at gostau uwch glanhau.

Mae fy swyddogion yn ymwybodol o gostau ychwanegol sy'n gysylltiedig ag ad-drefnu campysau ar ôl mabwysiadu canllawiau Llywodraeth Cymru, y nifer uwch na'r arfer o fyfyrwyr a gafodd eu recriwtio ar gyfer mis Medi, yn ogystal â chostau sy'n gysylltiedig â dysgu digidol a dysgu cyfunol. Unwaith y bydd y manylion yn hysbys, bydd cais pellach am gyllid yn dilyn. Bydd y ceisiadau hyn yn y lle cyntaf ar gyfer cost ail-ffurfweddu campysau ac yna cais diweddarach am gostau hysbys eraill.

Disgyblion BAME

Nod y Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuenctid yw lleihau nifer y bobl ifanc 11 i 25 oed nad ydynt yn ymwneud ag addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET). Mae'r Fframwaith yn darparu trefn systematig i awdurdodau lleol nodi'r rhai y mae angen cymorth arnynt, sefydlu pa gymorth a allai fod ar gael ac olrhain cynnydd pobl ifanc wrth iddynt drosglwyddo o'r ysgol i addysg barhaus, hyfforddiant seiliedig ar waith neu gyflogaeth.

Mae'r Fframwaith wedi'i anelu at **bob** person ifanc sydd mewn perygl o ymddieithrio oddi wrth addysg, cyflogi hyfforddiant, nid yw wedi'i anelu at garfan benodol. Mae [Hynt Disgyblion o Ysgolion yng Nghymru 2019](#) Gyrfa Cymru, sy'n dangos cyrchfannau'r rhai sy'n gadael yr ysgol ar gyfer blynyddoedd 11, 12 a 13, yn dangos bod cyfran y bobl ifanc a oedd

yn NEET yn uwch ar gyfer y rhai o gefndiroedd gwyn o gymharu ag unigolion o gefndir lleiafrifoedd ethnig¹.

Mae nodi pobl ifanc sy'n wynebu rhwystrau rhag ymgysylltu yn caniatáu i'r cymorth priodol gael ei roi ar waith yn gynnar; adnabod cynnar yw un o elfennau allweddol y Fframwaith. Fel rhan o'r broses hon, mae cydgysylltwyr ymgysylltu a datblygu awdurdodau lleol yn cynnal cyfarfodydd amlasiantaethol ôl-16 mewn ysgolion i nodi'r disgyblion hynny sydd fwyaf tebygol o ymddieithrio. Felly bydd ganddynt syniad da pa bobl ifanc sydd angen cymorth cyn diwedd blwyddyn 11. Yna gall y cydgysylltwyr nodi anghenion cymorth penodol pobl ifanc, er mwyn trefnu cymorth priodol.

Bob blwyddyn mae rhai o'r rhai sy'n gadael yr ysgol ym Mlwyddyn 11 â statws anhysbys h.y. nid ydynt yn hysbys i Gyrfa Cymru felly nid yw'n hysbys a oes ganddynt gynlluniau ar gyfer addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant, neu os ydynt mewn perygl o fod yn NEET. Mae Gyrfa Cymru yn trosglwyddo manylion y bobl ifanc 'anhysbys' i'r cydgysylltwyr ym mis Gorffennaf. Yna, mae'r cydgysylltwyr, gan weithio gyda'r gwasanaeth ieuencid, yn ceisio cysylltu â'r bobl hynny i gael gwybod am eu cynlluniau. Gall hyn olygu cynnal ymweliadau cartref i siarad â phobl ifanc.

Ar ôl cysylltu â'r bobl ifanc 'anhysbys' a chadarnhau eu statws (p'un a ydynt mewn Addysg Bellach, Cyflogaeth neu Hyfforddiant neu'n NEET) gellir eu dyrannu yn erbyn model pum haen Gyrfa Cymru, sy'n nodi pa gymorth unigol sydd ei angen arnynt i sicrhau cyrchfan gadarnhaol.

I'r rhai sydd fwyaf tebygol o ymddieithrio, penodir gweithwyr arweiniol i sicrhau nad yw pobl ifanc yn cael eu gwthio yn ôl ac ymlaen rhwng gwasanaethau neu'n cael eu colli yn y system, gan eu helpu i nodi a goresgyn unrhyw rwystrau rhag symud ymlaen sy'n cael eu nodi. Bydd gan weithwyr arweiniol berthynas uniongyrchol â'r person ifanc, gan fod yn bwynt cyswllt a chymorth cyson wrth iddynt symud ymlaen a'u helpu i adeiladu a datblygu'r gwydnwch hirdymor sydd ei angen arnynt i lwyddo mewn addysg, hyfforddiant a chyflogaeth. I bobl ifanc sy'n wynebu rhwystrau sylweddol neu luosog ac sydd angen cymorth personol dwys, daw'r gweithiwr arweiniol o'r gwasanaeth ieuencid yn gyffredinol.

Mae'r [Strategaeth Gwaith Ieuencid](#) (2019) yn nodi dyheadau lefel uchel i sicrhau bod pob person ifanc ledled Cymru yn ffynnu a bod gwaith ieuencid yn hygyrch ac yn gynhwysol i bob person ifanc. Wrth wneud hynny, mae hefyd yn cydnabod bod yn rhaid inni ddileu'r rhwystrau rhag ymgysylltu a chyfranogi, yn enwedig i'r bobl ifanc hynny a allai fod â phrofiad o unigedd, ymyleiddio, ecsbloetio neu wahaniaethu gan gynnwys rhai â nodweddion gwarchoddedig. Mae'r Bwrdd Gwaith Ieuencid Dros Dro wedi ceisio barn pobl ifanc o bob rhan o Gymru ac o amrywiaeth eang o gefndiroedd, gan gynnwys y rhai â chefnidir BAME, drwy drafodaethau gyda [Thîm Cymorth Lleiafrifoedd Ethnig ac Ieuencid Cymru \(EYST\)](#). At hynny, yn ddiweddar bu EYST yn [olygydd gwadd ar gyfer rhifyn o'r Bwletin Gwaith Ieuencid](#), a dynnodd sylw at bryderon penodol, gan gynnwys materion yn ymwneud â Black Lives Matter ar adeg pandemig byd-eang.

Rwy'n cydnabod bod y pandemig wedi cyflwyno heriau newydd o ran atal pobl ifanc rhag dod yn NEET. Er enghraifft, mae anawsterau ymarferol o ran cynnal ymweliadau cartref i

¹ Hynt Disgyblion o Ysgolion yng Nghymru 2019 – Pobl nad ydynt mewn Addysg, Hyfforddiant na Chyflogaeth

Blwyddyn ysgol	Cefndir gwyn	Cefndir lleiafrifoedd ethnig
11	1.8% neu 442 o unigolion	1.2% neu 24 o unigolion
12	0.8% neu 89 o unigolion	0.5% neu 6 unigolyn
13	2.6% neu 249 o unigolion	2% neu 17 o unigolion

gynnig cymorth i bobl ifanc sydd wedi ymddieithrio, mae pryderon am effaith y cyfnod clo ar iechyd meddwl a chymhelliant pobl ifanc ac am effaith economaidd y pandemig, yn benodol ar gyfleoedd cyflogaeth pobl ifanc. Mae'r Llywodraeth wedi bod yn cysylltu'n helaeth â chydlynwyr ymgysylltu a datblygu awdurdodau lleol, sy'n cydlynu ac yn trefnu cymorth o dan y Fframwaith, i drafod pryderon a rhannu arferion da.

Rwyf hefyd yn bwriadu diweddarau'r Fframwaith i ganolbwyntio o'r newydd ar leihau nifer y bobl ifanc sy'n dod yn NEET. Bydd y gwaith o adnewyddu'r Fframwaith yn cael ei lywio gan ddatblygiadau sy'n deillio o'r ymateb i Covid 19. Mae'r datblygiadau hyn ar lefel polisi (y [Cynllun cadernid ar gyfer y Sector Ôl-16: coronafeirws](#), y cynnydd yng ngweithrediad ysgolion, datblygu'r cynllun cyflogadwyedd ac adfer sgiliau, y cynnig iechyd meddwl) ac ar lawr gwlad (newidiadau i arferion gwaith sy'n deillio o'r ymateb i'r pandemig).

Iechyd Meddwl Pobl Ifanc

Roeddwn yn falch bod y Llywodraeth wedi gallu cyhoeddi [ymgyngoriad ar Sefydlu dull ysgol gyfan o ymdrin ag iechyd a lles meddyliol](#) ar 8 Gorffennaf, a fydd yn cau ar 31 Medi 2020. Mae'r canllawiau hyn yn cefnogi ein hymateb COVID-19 drwy sicrhau bod ysgolion yn cydnabod ac yn ystyried pwysigrwydd nid yn unig lles dysgwyr, ond hefyd lles cymuned ehangach yr ysgol. Er mwyn rhoi cyfle i bobl ifanc helpu i lunio'r canllawiau, cyhoeddwyd fersiwn arbennig o'r ddogfen ymgynghori a'r cwestiynau i bobl ifanc.

Mae'r gwaith hwn yn rhan o'r dull ysgol gyfan o gefnogi lles emosiynol plant a phobl ifanc ac mae £5 miliwn wedi'i ddyrannu yng nghyllideb Llywodraeth Cymru ar gyfer 2020-21 i'w ddatblygu. Mae'n cynnwys £1.25 miliwn i awdurdodau lleol ymestyn a gwella gwasanaethau cwnsela mewn ysgolion gan ganolbwyntio ar dargedu rhestrau aros cyfredol, cynyddu capasiti a datblygu ffyrdd newydd o weithio i ateb y galw COVID-19. Hefyd mae'n cynnwys £1.5 miliwn i helpu awdurdodau lleol i ddatblygu cynlluniau i hyfforddi athrawon a staff ysgol eraill ynghylch eu lles eu hunain a lles dysgwyr; darparu ymyriadau cyffredinol wedi'u targedu i ddysgwyr a gweithredu ymyriadau sy'n briodol i oedran ar gyfer plant iau (islaw Blwyddyn 6) mewn ysgolion cynradd.

Wrth gwrs, mae'n hanfodol bod iechyd meddwl athrawon hefyd yn cael ei gefnogi yn ystod y cyfnod anodd hwn a dyna pam yr ydym wedi dyrannu £450,000 yn y flwyddyn bresennol i gefnogi eu lles, gan gydnabod mai dim ond mewn amgylchedd lle mae pawb yn cymryd rhan y gellir dysgu'n effeithiol. Bydd rhagor o fanylion am y pecyn ariannu hwn ar gael cyn bo hir.

Rydym wedi bod yn gweithio gyda sefydliadau addysg uwch i ddatblygu amrywiaeth o adnoddau dysgu proffesiynol i athrawon er mwyn helpu i roi ein canllawiau dull ysgol gyfan ar waith - darparwyd £85,000 yn 2019-20 ar gyfer y gwaith hwn, sy'n cynnwys modiwlau hyfforddi ar ddatblygiad plant, iechyd meddwl a niwroamrywiaeth. Roeddent i fod i gael eu cwblhau'n gynharach eleni, ond mae oedi wedi bod o ganlyniad i COVID-19 ac rydym bellach yn anelu at eu cael ar gael o fis Medi/Hydref.

Yn nhymer yr hydref, bydd ysgolion a lleoliadau yn chwarae rhan ganolog yn y gwaith o gefnogi lles ein plant a'n pobl ifanc. Bydd angen amser, cymorth a dealltwriaeth ar ddysgwyr i ddatblygu ymddygiadau newydd; gall cyfleoedd priodol i chwarae, cymdeithasu a meithrin cydberthnasau gefnogi hyn. I gydnabod yr heriau hyn, mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gweithio'n agos gyda phartneriaid i ddatblygu ystod o adnoddau i gefnogi ysgolion a lleoliadau i roi lles dysgwyr a staff wrth wraidd popeth a wnânt wrth iddynt addysgu yng nghyd-destun effeithiau parhaus COVID-19. Mae'r adnoddau cyntaf yn y [gyfres](#) hon bellach wedi'u cyhoeddi:

- [Addysgu ymddygiad diogel o ran COVID-19: Strategaethau ar gyfer llunio trefniadau newydd](#)
- [Rôl y cynorthwydd addysgu: cefnogi lles dysgwyr mewn ymateb i COVID-19](#)

Bydd mwy ar gael dros y misoedd nesaf, pob un yn canolbwyntio ar wahanol agweddau ar feithrin dull ysgol gyfan cyfeillgar a chynhwysol o ymdrin ag iechyd meddwl a lles emosiynol yng nghyd-destun COVID-19.

Mae prosiectau peilot mewngymorth CAMHS, sy'n darparu gwasanaeth ymgynghori, cysylltu, cynghori a hyfforddiant i ysgolion gan staff CAMHS, wedi'u hystyngwys tan fis Gorffennaf 2021, gan gydnabod effaith hirdymor COVID-19 ar iechyd emosiynol a meddyliol, ac yn cyd-daro â gwerthusiad terfynol y cynlluniau peilot.

Ym mis Mehefin, cyhoeddwyd diweddariad o'r [Pecyn cymorth gweithredu cwnsela mewn ysgolion ac yn y gymuned](#) ynghyd â [Chwestiynau Cyffredin](#) sy'n cynnwys y cyngor diweddaraf i gwrselwyr ar ddarparu gwasanaethau cwnsela wyneb yn wyneb ac ar-lein yn ystod pandemig COVID-19. Mae'r rhain yn darparu adnodd gwerthfawr ar yr arferion gorau o ran darparu'r gwasanaeth a hyrwyddo cysondeb o ran darpariaeth a mynediad cyfartal i bobl ifanc.

Ar wefan Hwb, mae [Pecyn Cymorth Iechyd Meddwl Pobl Ifanc](#) a gynhyrchais yn ddiweddar, sy'n cysylltu pobl ifanc 11 i 25 oed â gwefannau, apiau, llinellau cymorth a mwy i feithrin gwydnwch a'u cefnogi drwy bandemig y coronafeirws a thu hwnt.

Cymorth ADY

Gydag ysgolion a lleoliadau'n dychwelyd i weithredu'n llawn o fis Medi ymlaen, rwy'n disgwyl y bydd y dysgu a'r cymorth ehangach i ddysgwyr ADY yn adlewyrchu'r trefniadau cyn y cyfnod clo. Mae'r Canllawiau ar gyfer cefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed ac sydd o dan anfantais yn rhoi gwybodaeth, cyngor a disgwyliadau manwl ar gefnogi dysgwyr ag AAA yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf. Fel yr amlinellwyd uchod, mae'r canllawiau'n ymdrin ag amrywiaeth o sefyllfaoedd, o weithredu'n llawn i gyfyngiadau cenedlaethol neu leol ar symud.

Ar gyfer trefniadau cynllunio o fis Medi ymlaen, mae'r canllawiau'n cwmpasu ystod eang o faterion gweithredol a dysgu a fydd yn berthnasol i roi cymorth effeithiol i ddysgwyr ag AAA. Mae'r rhain yn cynnwys, er enghraifft, ymgysylltu â rhieni/gofalwyr a dysgwyr, pontio, cadw pellter cymdeithasol, defnyddio cyfarpar diogelu personol a threfniadau sy'n ymwneud â staff peripatetig. Yn unol â'r [Canllawiau ar Ddysgu mewn Ysgolion a Lleoliadau o Dymor yr Hydref](#), mae'r canllawiau ar gyfer cefnogi dysgwyr agored i niwed a difreintiedig yn dweud yn glir bod lles yn rhagofyniad ar gyfer dysgu. Mae'n mynd ymlaen i gynnwys adran fanwl ar ystyriaethau penodol ar gyfer dysgwyr AAA.

Yn ogystal â darparu cyngor a disgwyliadau cynhwysfawr ar drefniadau o fis Medi ymlaen, mae'r canllawiau ar gyfer cefnogi dysgwyr agored i niwed ac o dan anfantais hefyd yn glir iawn ynghylch pwysigrwydd cynllunio wrth gefn ar gyfer cyfyngiadau cenedlaethol neu leol pellach ar symudiadau. Y bwriad yw sicrhau cyn lleied â phosib o darfu ar addysg dysgwyr agored i niwed ac o dan anfantais pe bai rhagor o achosion o gau ysgolion a lleoliadau mewn ymateb i'r pandemig. Mae'r canllawiau'n cynnwys adran ar sicrhau parhad dysgu ac mae'n tynnu sylw at amrywiaeth o lenyddiaeth ac adnoddau i helpu awdurdodau lleol, ysgolion a lleoliadau i wneud hyn.

Cymwysterau

Cyhoeddais ddatganiad ar 17 Awst i ddweud y byddai graddau Safon Uwch, UG, TGAU, Tystysgrif Her Sgiliau a Bagloriaeth Cymru yn cael eu dyfarnu ar sail Asesiadau Canolfannau, felly ni ddefnyddiwyd y model safoni.

Gan weithio gyda Cymwysterau Cymru a CBAC, ceisiwyd cael dull a oedd yn deg ac yn tymheru unrhyw wahaniaethau yn y safonau a ddefnyddiwyd mewn dyfarniadau gan ysgolion. Ond yn sgil penderfyniadau mewn manau eraill, daeth yn decach dyfarnu graddau Asesiadau Canolfannau i fyfyrwyr, er gwaethaf cryfderau'r system yng Nghymru.

Gwnaed pob dyfarniad yng Nghymru ar sail asesiad athrawon. I'r bobl ifanc hynny y cynhyrchodd ein system raddau uwch ar eu cyfer na'r rhai a ragwelwyd gan athrawon, bydd y graddau uwch yn sefyll. Bydd y polisi a gyhoeddais ynghylch gosod gradd Safon UG fel isafswm hefyd yn sefyll ac ni fydd unrhyw ddysgwyr yn cael gradd Safon Uwch eleni sy'n is na'i radd Safon UG.

Nid yw cynnal safonau yn fater newydd ar gyfer 2020, mae'n nodwedd o ddyfarnu cymwysterau bob blwyddyn yng Nghymru, ac ar draws y DU. Fodd bynnag, mae'n amlwg bod y penderfyniad anodd hwn wedi bod yn angenrheidiol ar gyfer cynnal hyder yn ein cymwysterau a bod yn deg â myfyrwyr. Mae'r rhain wedi bod yn amgylchiadau eithriadol, a maes o law byddaf yn gwneud datganiad pellach ar adolygiad annibynnol o ddigwyddiadau ar ôl canslo arholiadau eleni.

Y Bil Addysg Drydyddol ac Ymchwil

Mae'r heriau y mae'r sector yn eu hwynebu o ganlyniad i'r pandemig yn golygu nad oedd gan y Prif Weinidog a mi ddewis ond blaenoriaethu deddfwriaeth arall o fewn y rhaglen. Er mwyn adlewyrchu pwysigrwydd Bil Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru), rydym wedi'i gyhoeddi ar [ffurf drafft](#) gan ganiatáu i randdeiliaid a'r cyhoedd ei ystyried.

Mae'r bil drafft yn destun ymgynghoriad ar hyn o bryd tan 4 Rhagfyr. Mae hyn yn rhoi cyfleoedd pellach i ni barhau i ymgysylltu â rhanddeiliaid mewn perthynas â darpariaethau o fewn y bil ac, yn bwysig iawn, yr effaith a'r heriau sydd o flaen y sector o ganlyniad i'r pandemig.

Mae'r heriau a grëwyd ar gyfer ein heconomi a'r sector addysg o ganlyniad i Covid-19 yn golygu ei bod yn bwysicach nag erioed defnyddio dull mwy strategol, cydlynol ac effeithlon o oruchwylio addysg drydyddol, dan nawdd un Comisiwn sydd â chylch gwaith clir i adeiladu system sy'n gweithio i bobl Cymru ac economi Cymru.

Ffioedd Dysgu

Nid oes gennyf amheuaeth y bydd y profiad addysg uwch yn wahanol iawn i lawer o fyfyrwyr yn ystod y flwyddyn academaidd sydd i ddod. Serch hynny, rydym wedi gweithio'n agos gyda'r sector i ddatblygu canllawiau a fydd, gobeithio, yn eu galluogi i ddarparu profiad prifysgol rhagorol sydd hefyd yn iach ac yn ddiogel. Ni allwn ddisgwyl yn realistig i brifysgolion ostwng eu ffioedd pan fydd costau'r ddarpariaeth hon yn aros yr un fath, ac mewn rhai achosion yn codi, a byddai gwneud hynny, beth bynnag, ond yn fanteisiol i raddedigion sy'n ennill cyflog uwch ymhell ar ôl iddynt adael y brifysgol oherwydd natur ad-daliadau benthyciadau myfyrwyr.

Niferoedd Myfyrwyr

Ysgrifennais at y [Gweinidog Gwladol ar gyfer Prifysgolion](#) ar 29 Mai yn mynegi fy mhryder eithriadol ynghylch bwriad Llywodraeth y DU i gyflwyno rheolaethau dros dro ar nifer y myfyrwyr mewn ymateb i'r pandemig COVID-19. Fy mhrif bryderon oedd na fyddai'r cynigion yn fanteisiol i'r DU yn gyfan; y byddent yn gosod rheolaethau ar sefydliadau yng Nghymru yn hytrach na gweithio gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau ateb sy'n gydnaws â datganoli; ac y byddent yn torri ar draws cynigion CCAUC ar gyfer datblygu cyfyngiadau ar dderbyniadau mewn partneriaeth â sector addysg uwch Cymru.

Ar 1 Mehefin, cyhoeddodd Llywodraeth y DU drefniadau rheoli nifer myfyrwyr ar gyfer prifysgolion Lloegr a myfyrwyr sy'n hano o Loegr. Mae'r polisi hwn yn symud oddi wrth ddull cyffredin ar draws y DU gyfan o ymdrin â chyfyngiadau ar dderbyniadau addysg uwch. Mynegais fy siom ynglŷn â'r canlyniad hwn i'r Gweinidog Gwladol ar gyfer Prifysgolion. Trafodais fy mhryderon ynghylch dull Llywodraeth y DU o weithredu gyda Llywodraeth yr Alban a Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon hefyd.

Ar 17 Awst cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg fod Llywodraeth y DU yn bwriadu dileu ei rheolaethau dros dro ar nifer y myfyrwyr a gyflwynwyd ar gyfer y flwyddyn academaidd nesaf.

Cymorth i Fyfyrwyr Addysg Bellach

Rwy'n hynod fodlon bod darparwyr wedi gwneud pob ymdrech yn ystod y cyfnod hwn i ymateb i anghenion myfyrwyr sy'n agored i niwed ac yn anodd eu cyrraedd. Ymysg y pethau penodol y mae darparwyr wedi'u gwneud, a nodwyd gan Estyn, mae:

- Cyfyngu ar nifer a hyd y sesiynau ar-lein a drefnwyd er mwyn atal 'blinder digidol' i ddysgwyr a staff;
- Darlithwyr yn ffilmio ac yn lanlwytho enghreifftiau i ddangos i ddysgwyr sut i wneud pethau penodol (e.e. paratoi prydau bwyd penodol neu gneifio defaid);
- Colegau yn rhoi benthyg offer, gan gynnwys llechi, Chromebooks a gliniaduron, ac wedi rhoi cymorth ariannol arall i ariannu neu ddarparu band eang, data symudol neu dongle Wi-Fi i'r dysgwyr hynny sydd angen cymorth arnynt fwyaf i liniaru tldi digidol;
- Staff wedi cynnig ystod eang o ymyriadau cymorth i ddysgwyr gan gynnwys galwadau ffôn, negeseuon testun neu e-bost; ac mewn rhai achosion, mae staff wedi ymweld â dysgwyr gartref lle nad yw colegau wedi gallu cysylltu drwy ddulliau eraill;
- Mae enghreifftiau o fentrau penodol i gefnogi dysgwyr agored i niwed yn cynnwys danfon bwyd neu dalebau, taliadau tldi mislif, darparu offer TG neu gymorth i helpu i gael gafael ar Wi-Fi neu ddata symudol.

Rwyf wedi cyhoeddi cyllid o £3.2m i helpu i brynu offer TGCh a chysylltedd ar gyfer dysgwyr sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol yn 2020-21.

Mae darparwyr hefyd wedi bod yn ymwybodol iawn o effaith hyn ar eu staff yn ogystal â'u dysgwyr ac wedi sicrhau eu bod wedi darparu neu gyfeirio staff at gymorth priodol ac wedi caniatáu i staff weithio'n hyblyg yn ôl y gofyn.

Mae colegau'n parhau i fonitro a chysylltu'n rheolaidd â dysgwyr sy'n agored i niwed, yn enwedig y rhai y nodwyd eu bod yn flaenoriaeth uchel. Nid wyf yn credu bod llai o gymorth wedi'i ddarparu ar gyfer dysgwyr agored i niwed mewn addysg ôl-16 na'r ddarpariaeth gyfatebol a gynigiwyd mewn ysgolion.

Cymhwyster Galwedigaethol Ôl-16

Mae fy swyddogion yn parhau i weithio'n agos gyda Cymwysterau Cymru ynghylch cymwysterau galwedigaethol.

Mae OfQual wedi cynghori Sefydliadau Dyfarnu i ddilyn yr egwyddor o ddefnyddio Graddau Aseu Canolfannau lle nad yw asesiadau yn ystod y flwyddyn wedi darparu digon o dystiolaeth i gymhwyso gradd. Amcangyfrifir bod hyn yn effeithio ar lai nag 1% o fyfyrwyr. Mae angen cynghori unrhyw fyfyrwr sy'n ansicr ynghylch sut y dyfarnwyd ei radd derfynol i apelio.

Gobeithio y bydd yr wybodaeth hon o gymorth ichi. Os bydd angen eglurhad pellach arnoch, mae croeso i chi gysylltu â mi.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kirsty Williams', written in a cursive style.

Kirsty Williams AS/MS
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education